

De Minister

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Beleidsmedewerker

nota

Brief toezeggingen AO coffeeshopbeleid 19 februari jl. en
aanbieding rapport 'internationaal recht en cannabis

Datum
19 maart 2014

Ons kenmerk
496998

Dossiernummer
481972

Bijlagen
2

Aanleiding

- Op 25 maart a.s. staat de tweede termijn gepland van het Algemeen Overleg coffeeshopbeleid. Tijdens de eerste termijn op 19 februari jl. heeft u vijf toezeggingen gedaan. Bij de nota van 5 maart jl. over de invulling van de toezeggingen heeft u aangegeven dat u de Kamer, mede namens de staatssecretaris van VWS, voor 25 maart de Kamer per brief zal berichten over de stand van zaken van de toezeggingen. Bijgevoegd treft u een conceptversie van deze brief aan.
- Tevens biedt u met deze brief het rapport "Internationaal recht en cannabis, Een beoordeling op basis van VN-drugsverdragen en EU-drugsregelgeving van gemeentelijke en buitenlandse opvattingen pro regulering van cannabissteelt" aan, zoals toegezegd o.a. in uw brief van 18 december 2013.
- Deze brief wordt op dit moment ook voorgelegd aan de staatssecretaris van VWS.

Actie

Instemmen met bijgevoegde conceptbrief opdat de brief mede namens de staatssecretaris van VWS uiterlijk vrijdag 21 maart kan worden verzonden.

Toelichting

Toezeggingen

- ***Toezegging 1***
De Kamer heeft gevraagd naar de zogenoemde werkvoorraad bij de politie in Limburg, en naar het landelijk beeld m.b.t. de werkvoorraad en de politiecapaciteit.
Stand van zaken: in de brief wordt de Kamer geïnformeerd dat het beeld over de werkvoorraad in Limburg onjuist is, en dat zij op een later tijdstip geïnformeerd zal worden over de landelijke situatie.
- ***Toezegging 2***
De Kamer heeft gevraagd naar de validatie van de cijfers met betrekking tot de het percentage cannabis dat bestemd is voor de export.
Stand van zaken: in de brief wordt de Kamer geïnformeerd dat het onderzoek bij het WODC is uitgezet en dat het eindrapport na de zomer wordt verwacht.
- ***Toezegging 3***
De Kamer heeft gevraagd naar de invulling van de aanbeveling van de commissie Van de Donk over een drugsautoriteit.

Stand van zaken: in de brief wordt de Kamer geïnformeerd dat in 2009 is besloten om geen autoriteit in te stellen maar een periodiek interdepartementaal overleg te introduceren, en dat de Kamer daar toentertijd ook over is bericht.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

• Toezegging 4

U heeft toegezegd met de VNG en de stichting Moedige Moeders te zullen praten over het afstandscriterium.

Stand van zaken: in de brief wordt de Kamer geïnformeerd dat het gesprek met de VNG op 7 april a.s. tijdens het Strategisch Beraad Veiligheid (SBV) zal plaatsvinden en dat u ook op korte termijn met de Moedige Moeders zult praten. Dit laatste gesprek zal dVB Kees Riezebos namens u voeren en staat op 3 april a.s. gepland.

Datum
19 maart 2014

Ons kenmerk
496998

• Toezegging 5

U heeft toegezegd om met gemeenten te gaan praten over het signaal dat er minderjarigen in coffeeshops kunnen komen.

Stand van zaken: in de brief wordt de Kamer geïnformeerd dat dit onderwerp ook zal worden besproken tijdens het SBV op 7 april a.s.

Rapport 'Internationaal recht en cannabis'

Tevens biedt u met deze brief het rapport "Internationaal recht en cannabis, Een beoordeling op basis van VN-drugsverdragen en EU-drugsregelgeving van gemeentelijke en buitenlandse opvattingen pro regulering van cannabisteelt" aan. In de conceptbrief wordt op hoofdpunten aangegeven op welke wijze de onderzoekers van de Radboud Universiteit Nijmegen tot het oordeel zijn gekomen dat er "[...] *gelet op de internationale verplichtingen inzake drugsbestrijding, geen ruimte is voor regulering van cannabisteelt ter bevoorrading van coffeeshops, in het verband van Cannabis Social Clubs of via andere modaliteiten die strekken tot recreatief gebruik door derden.*" Dit gebeurt door achtereenvolgens in te gaan op de drie meest besproken grondslagen van regulering: het voorbehoud, geneeskundige en wetenschappelijke doeleinden en persoonlijk gebruik.

Twee elementen uit het rapport lichten wij in deze nota graag nader toe, omdat zij mogelijk aanleiding geven tot nadere vragen uit de Tweede Kamer:

1. Cannabis social clubs (wel opgenomen in de conceptbrief)

Daar waar de onderzoekers een eenduidig oordeel geven over de juridische onmogelijkheid om cannabisteelt ten behoeve van coffeeshops te reguleren, is hun oordeel met betrekking tot het verschijnsel *cannabis social clubs* iets genuanceerder. Dit heeft te maken met het volgende.

Het EU-recht ziet niet op teelt voor persoonlijk gebruik en de VN-verdragen hanteren voor teelt voor persoonlijk gebruik een lichter strafregime dan bij andere teelt. Nu zijn er volgens de onderzoekers twee manieren om naar de cannabis social clubs te kijken:

- a) Zij vallen niet onder de noemer persoonlijk gebruik. Er wordt samen geteeld voor elkaar en/of de cannabis wordt gezamenlijk gebruikt in clubverband. Dit is ook de interpretatie die wordt gevolgd in de Aanwijzing Opiumwet.
- b) Zij vallen wel onder de noemer persoonlijk gebruik. Het enkele feit dat er meer planten zijn samengebracht in een ruimte doet niet af aan het feit

dat elke plant een aparte eigenaar heeft, zodat het gesloten systeem toch wel erg veel lijkt op de situatie van thuissteelt voor persoonlijk gebruik.

De onderzoekers komen tot de conclusie dat beide redeneringen juridisch even verdedigbaar lijken. Die nuancering is het gevolg van het feit dat de verdragen geen doorslaggevende argumenten voor de ene of andere visie bevatten.

Op grond van de tweede, ruime interpretatie zou er beleidsmatig voor gekozen kunnen worden om niet strafrechtelijk op te treden tegen cannabis social clubs (zoals bepleit door Utrecht). Daarmee zouden er vrijplaatsen worden gecreëerd voor het telen van cannabis voor recreatief, maar strikt persoonlijk gebruik. Ze zijn aldus geen oplossing voor de achterdeur van de coffeeshops. Dat kunnen ze ook nimmer worden, want de opbrengst van de social club kan niet aan derden worden verstrekt, omdat er dan geen sprake meer is van persoonlijk gebruik en daarvoor laten de verdragen geen ruimte.

Daarmee is het verhaal nog niet af. De Utrechtse ideeën voor een cannabis social club gaan uit van een zekere mate van regulering van die club door de overheid. Echter, diezelfde overheid is op grond van de VN-verdragen in algemene zin verplicht om elke teelt, anders dan voor medische en wetenschappelijke doeleinden tegen te gaan. Daarvoor geldt geen uitzondering voor persoonlijk gebruik. Dit betekent dat de overheid verplicht is om op te treden bij het enkele aantreffen van een cannabis social club, is het niet strafrechtelijk dan op zijn minst langs andere weg. Hieruit volgt tevens, aldus de onderzoekers, dat het stellen van regels door de overheid aan de cannabis social club, zoals Utrecht bepleit, helemaal uit den boze is.

2. Het huidige coffeeshopbeleid (niet opgenomen in de conceptbrief)

In het rapport wordt ook het coffeeshopbeleid in Nederland juridisch belicht. De onderzoekers zagen zich hiertoe genoodzaakt omdat een aantal gemeenten in hun argumentatie expliciet aangaven de regulering van de teelt slechts als een (verdere) voortzetting van het coffeeshopbeleid te zien en dit zodoende ook juridisch mogelijk achten.

De onderzoekers stellen dat het moeilijk verdedigbaar is dat het huidige Nederlandse coffeeshopbeleid toelaatbaar is gelet op het 'voorwerp en doel' van de VN-drugsverdragen. Europeesrechtelijk geven de onderzoekers aan dat het de vraag is of Nederland niet gehouden is om de verkoop in coffeeshops strafrechtelijk te vervolgen indien het daarbij om wezenlijke hoeveelheden gaat.

Omdat het coffeeshopbeleid geen onderdeel van de onderzoeksopdracht was en omdat het politieke debat zich daar niet op concentreert, hebben wij de bevindingen op dit terrein niet in de conceptbrief opgenomen. Mogelijk zullen sommige Kamerleden hier tijdens de tweede termijn van het AO Coffeeshopbeleid op 25 maart a.s. wel vragen over stellen. Wij stellen dan voor de volgende lijn te handhaven:

- Nederland heeft bij het VN Sluikverdrag een voorbehoud gemaakt.
- In de memorie van antwoord stelt de regering dat door het voorgestelde voorbehoud wordt zeker gesteld, dat het bestaande Nederlandse vervolgingsbeleid als gevolg van het Verdrag geen wijziging behoeft te ondergaan. Hiermee werd impliciet bedoeld op coffeeshops, die ook in die tijd al in Nederland – zij het wat minder gereguleerd en minder in aantal dan nu – bestonden en werden gedoogd.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Datum
19 maart 2014

Ons kenmerk
496998

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
DGRR - DVB

Datum
19 maart 2014

Ons kenmerk
496998